

Forslag til lov om ændringer i lov om forskellige forbrugsafgifter

vedtoges enstemmigt med 108 stemmer; 5 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændringer i toldloven.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 4) findes i tidenden sp. 1647, udvalgets til lægsbetænkning i tillæg B. sp. 73).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 112 stemmer; 1 medlem tilkendegav, at han hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring i lov om invalide- og folkepension. (Om forhøjelse af grundbeløb og lommepengebeløb).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 33) findes i tidenden sp. 685, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 57).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Formanden: Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Anden behandling af forslag til lov om ændring i lov om pension og hjælp til enker m. fl. (Om forhøjelse af grundbeløb).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 34) findes i tidenden sp. 685, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 57).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Niels Mørk: Idet jeg skal henvise til den af udvalget afgivne betænkning, kan jeg på mit partis vegne anbefale flertalsindstillingen til vedtagelse, det vil sige lovforslagene i uændret skikkelse. Derimod må jeg anbefale at stemme imod de af mindretallet, det ærede medlem hr. Chr. Madsen, stillede ændringsforslag.

Chr. Madsen: De lovforslag, vi behandler, er jo den sidste del af helhedsløsningen for folke-, invalide- og enkepensionister. Det er altså en slags overenskomstforhandling, vi er inde i, men en overenskomstforhandling, hvor kun den ene part fastsætter vilkårene.

Ved den første del af helhedsløsningen, hvor arbejdsmarkedets parter skulle dele 60 mill. kr., fik pensionisterne en forhøjelse på 15 kr. pr. måned til ægtepar og 10 kr. til enlige. Nu ved den anden del af helhedsløsningen til i alt 120 mill. kr. foreslås en forhøjelse på 18 kr. pr. måned til ægtepar og 12 kr. til enlige. Man anser det for rime-

[Chr. Madsen.]

ligt, at pensionisterne skal opnå en tilsvarende forbedring, som de lavtlønnede har opnået, og foreslår forhøjelserne fastsat til de nævnte 18 kr. og 12 kr. uden at komme med et rimeligt beregningsgrundlag.

Nu må jeg erkende vanskelighederne ved at beregne, når man ikke er enig om, hvad man skal gå ud fra. Der siges alt for ofte, at pensionerne skal stå i forhold til en arbejdsindtægt, og at pensionisterne skal følge med i den almindelige velstandsstigning, men i praksis kan man ikke blive enig om, hvad man skal regne med. Det eneste, der ligger nogenlunde fast, er den internationale konvention, som vi højtideligt er gået ind for, og hvorefter vi er forpligtet til at yde en alderspension, der mindst skal andrage 40 pct. af en ufaglært arbejders samlede indtægt. Men herom hersker der også usikkerhed. Når årsfortjenesten skal beregnes og stilles i forhold til alderspensionerne, tager man de statistiske tal for året i forvejen, og derefter finder man ud af, at folkepensionen lige har sneget sig op over de 40 pct., altså i forhold til arbejdsindtægten året forud. Det gjorde den højtærede minister ved forhandlingerne under første del af helhedsløsningen i marts 1963, og det er også hensigten denne gang.

Der regnes med en årsindtægt beregnet fra april kvartal 1962 til januar kvartal 1963 efter en gennemsnitstimeløn på 766 øre. Herefter vil folkepensionen andrage 40,2 pct. af arbejdsindtægten, altså en beregnet årsløn på en fundet gennemsnitstimeløn. Arbejdsgivernes statistik siger imidlertid, at årsfortjenesten for ufaglærte i gennemsnit for hele landet i 1962 var 16.800 kr., og det giver en timefortjeneste på 864 øre i året 1962. Derefter skulle pensionen være 7.400 kr. pr. 1. januar 1962. Pensionen var i stedet 5.832 kr. I forhold til arbejdsindtægten var det 34 pct., ikke konventionens nævnte 40 pct. Det var tallene for 1962, de ligger nogenlunde fast. Her er den offentliggjorte årsindkomst, som konventionen siger man skal gå ud fra. Jeg opfatter konventionen på den måde, at nævnte „mindst 40 pct.“ skal være opfyldt på et hvilket som helst tidspunkt.

Nu er så spørgsmålet: hvad vil ufaglærte tjene i 1963, og skal man forudberegne det

eller være så meget over de 40 pct., at man er sikret mod alle eventualiteter? En kommende årsfortjeneste kan skønmæssigt beregnes; det gør det økonomiske råd, og det gør Arbejdsgiverforeningen. Ifølge bilaget til betænkningerne om kollektive overenskomster regner Arbejdsgiverforeningen med en lønstigning på $8\frac{1}{4}$ pct. i året 1963. Hvis dette så nogenlunde holder — det kan være beregnet i underkanten — bliver årsfortjenesten i 1963 18.200 kr. for en ufaglært i gennemsnit for hele landet. For at opfylde konventionens regler skulle pensionen pr. 1. januar 1963 have været 7.280 kr., men var 6.564 kr. I stedet for de 40 pct., som nævnes i konventionen, var procenten den 1. januar 1963 36.

Arbejdsgiverne regner med, at lønningerne stiger 5 pct. i 1964; det giver en årsfortjeneste på ca. 19.000 kr. i gennemsnit for hele landet i 1964. Hvis konventionens mindstemål skal opfyldes, skal der udbetales en pension pr. 1. januar 1964 på 7.600 kr. Det er dette tal, vore ændringsforslag går ud på. Hermed er ikke sagt noget som helst om, at vi er tilfredse med, at man lige er på kanten af de 40 pct. Vi mener, at det ikke er 40 pct., der er målet for aldespensionen; den må betydeligt højere op. Vi mener ligesom formanden for De samvirkende Invalide- og Folkepensionistorganisationer, organist Seierup, at pensionisterne har op imod 100 kr. til gode om måneden.

De tal, jeg er kommet med her, og de beregninger, jeg har fremført, er et forsøg på at komme til et beregningsgrundlag, der for det første opfylder en international konvention og dernæst giver muligheder for eventuelle beslutninger eller forhandlinger om forholdet mellem pensioner og arbejdsindtægt, om det skal være 40, 50 eller 60 pct., man skal regne med fremover. Den overbygning, der kommer med en tillægspensionsordning, vil om en årrække løfte alderspensionerne op til et andet forhold til arbejdsindtægten end det, vi har drøftet nu. Heri ligger en erkendelse af, at de nuværende pensioner er for lave, og hvis folkepensionen ikke løftes i et bestemt forhold til lønningerne, vil tillægspensionen på forhånd blive forringet.

Med disse, måske mange ord vil jeg anbefale vore ændringsforslag. Skulle de ikke blive vedtaget denne gang, er jeg over-

[Chr. Madsen.]

bevist om, at det høje ting bliver nødt til at genoptage det principielle deri, for de, der kaldes de rigtige folkepensionister — det er altså dem, der efter min mening repræsenterer de 85 pct. af samtlige pensionister — der kun har folkepensionen at leve af, kan kræve, at pensionen står i et bestemt forhold til arbejdsindtægten.

Ja, hermed vil jeg endnu en gang anbefale vore ændringsforslag til vedtagelse.

Socialministeren (Bundvad): De to lovforslag, der her behandles, har jo alene haft til opgave at ajourføre folke-, invalide- og enkepensionerne med de beløb, som helhedsløsningen, hvad lønarbejderne angår, omfattede; dem har vi fundet frem til på den måde, som jeg omtalte ved førstebehandlingen, og som vi fra ministeriets side senere skriftligt har redegjort for over for udvalget. Vi kom frem til, at pensionisterne skal have samme tillæg, som de lavtlønnede har fået efter overenskomstnævnets kendelse af 5. april 1963.

Vedrørende det andet problem, det ærede medlem hr. Chr. Madsen rejste, om pensionernes forhold til procenten i konvention nr. 100, tror jeg, at det ærede medlem arbejder med nogle begreber, som ikke helt kan holde i forhold til konventionen. Konventionen forudsætter, at man skal sammenligne pensionen med den gennemsnitlige løn for den ikke faglærte arbejder inden for jernindustrien, og så kan det ikke nytte, at vi prøver at regne alle andre muligheder for lønninger ud. Vi må holde os til, hvad der står dér, og det har vi gjort i det svar, vi har givet udvalget.

Idet jeg anbefaler, at man stemmer imod de stillede ændringsforslag, kan jeg i øvrigt sige, som det er sagt tidligere, at regeringen arbejder med forslag, som også vil være til fordel for de nuværende pensionister.

Hermed sluttede forhandlingen.

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om ændring i lov om invalide- og folkepension. (Om forhøjelse af grundbeløb og lømpepengebeløb).

Ændringsforslag nr. 1

forkastedes med 94 stemmer mod 9.

Ændringsforslag nr. 2

forkastedes med 93 stemmer mod 9.

Lovforslagets §§ 1-2 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring i lov om pension og hjælp til enker m. fl. (Om forhøjelse af grundbeløb).

Ændringsforslaget

forkastedes med 94 stemmer mod 9.

Lovforslagets §§ 1-2 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om udvidelse og ombygning af institutionerne ved forsorgscentret for Sydøstjylland m. v. (Brejning).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 8) findes i tidenden sp. 640, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 75).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets tekst og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.